

12 of 29 DOCUMENTS

29 oktober 2009 donderdag
Nijmegen Stad Editie

canon van nijmegen - Toch positief kijken naar canon

SECTION: NY

LENGTH: 726 woorden

SAMENVATTING

Jos Joosten heeft waardering voor de **Canon** van **Nijmegen**. Toch mist hij een aantal bijzondere Nijmegenaren in dit boek over de plaatselijke historie.

VOLLEDIGE TEKST:

De samenstellers van de **Canon** van de geschiedenis van **Nijmegen** hopen op debat over de opgenomen hoogte- en dieptepunten en bijzondere stadbewoners. Nu denk ik dat er over driekwart van de onderwerpen in de **canon** weinig gedebatteerd hoeft te worden: Traianus, Karel de Grote en Barbarossa horen erin, de Stevenskerk, de oprichting van universiteit en NEC, het bombardement in februari 1944, de Vierdaagse en de Piersonrellen: het lijken me geen punten van discussie.

Toch zijn er knuppels voor het hoenderhok. Zo bevat het boek een mooi artikel over de Gebroeders Van Limburg, het best in de markt gezette culturele product van **Nijmegen** van het afgelopen decennium. Geen kwaad woord over de toegewijdheid en doortastendheid van de mensen die de Van Limburg-tentoonstelling in het Valkhofmuseum brachten en tot een enorm succes maakten. Maar, laten we eerlijk zijn, aan de Van Limburgs zou in een Nijmeegse **canon** tien jaar geleden nog geen voetnoot gewijd zijn. Net zomin als Johan van der Schardt nu vermeld wordt: een vergelijkbare figuur met de Van Limburgs. De in 1530 geboren beeldhouwer schiep als eerste moderne kunstenaar een prachtig zelfportret. Vereniging Rembrandt ondersteunde in 2000 de aankoop ervan voor het Amsterdamse Rijksmuseum. De Vereniging was enthousiast over Van der Schardt en schreef: 'De geboren Nijmegenaar was in zijn tijd beroemd in heel Europa en geldt ook nu weer als een van de beste beeldhouwers van de Noordelijke Renaissance. Het Metropolitan Museum in New York had zijn Zelfportret daarom graag willen hebben, maar het Rijksmuseum was het deze keer te snel af'.

Zo valt er te filosoferen over meer opmerkelijkheden. Waarom komt pater Brugman - de meest spreekwoordelijke Nijmegenaar - niet voor in de **canon**? Waarom wordt Hendrik Heuck slechts bedeed met een enkele naamsvermelding in de tijdbalk? De uitvinding van de gierpont was revolutionair voor het Nederlandse en Duitse rivierengebied. En waar is Cornelis Kraijenhoff, landelijk de invloedrijkste Nijmegenaar van zijn tijd en waarschijnlijk tot aan Dries van Agt? Kraijenhoff kreeg het, onder koning Willem I, voor elkaar om zijn hele staf vanuit regeringscentrum Den Haag naar zijn geboortestad over te plaatsen, om vanaf het Kelfkensbos de bouw van de verdedigingswerken in de Zuidelijke Nederlanden te coördineren.

Er is meer opmerkelijks. Het hoofdstukje over de studentenacties in de jaren zestig en zeventig eindigt met: 'Toch moet worden gewaakt voor mythevorming. Lang niet alle studenten namen deel aan de 'aksies' (...). De 'echte' Nijmegenaar haalde er meestal de schouders over op'. Spreken over een 'Nijmegenaar' tussen aanhalingstekens vind ik curieus in een

Nijmeegs canonboek. Bestaan er echte en onechte Nijmegenaren? Dat lijkt me dan bij uitstek een gegeven om een venster aan te wijden! En was het dan niet meteen een idee geweest om er wat dieper op in te gaan en bijvoorbeeld het carnaval te behandelen? Zowel historisch relevant (als speelbal tussen katholieke underdog en niet-katholieke machthebbers) als qua omvang: ik gok dat in de jaren zestig en zeventig aanmerkelijk meer Nijmegenaren carnaval vierden dan er demonsteerden voor Vietnam.

Natuurlijk is het makkelijk schieten op een boek dat zichzelf een beperking van 50 vensters oplegt. Je kunt je in de eerste plaats afvragen of **Nijmegen** überhaupt had moeten meedoen met de **canon**-hype. Maar nu het boek er ligt moet het positief bekeken worden: er is nu een aantrekkelijk boek voor iedereen die meer wil weten over de plaatselijke historie - scholieren bijvoorbeeld.

Ik herinner me hoe, midden jaren zeventig, de gemeente op onze lagere school een map verspreidde met historisch lesmateriaal: mooi ontworpen, toegankelijke vouwbladen over de 'Grote of Sint Stevenskerk', over het stadhuis, over de Waag en dergelijke canonieke gebouwen. Ik weet niet hoe vaak ik die teksten toentertijd herlas. Dat ik nu mijn kritiek kan leveren op de **canon**, heeft zonder twijfel zijn vroegste oorsprong in die documentatiemap, die met ogen van nu ongetwijfeld oubollig en vooral voor allerlei kritiek vastbaar was.

Jos Joosten is hoogleraar Nederlandse letterkunde aan de Radboud Universiteit en geboren Nijmegenaar.

LOAD-DATE: October 29, 2009

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: DG